

Løsninger til Pæredansk

Kapitel 1 Mad

SUPERLATIV s. 16

Pizza er den mest populære ret i verden.

Safran er det dyreste krydderi, der findes.

Det mest irriterende var, at jeg havde kommet for meget salt i.

Jeg kan ikke fordrage lakrids, det er det værste, jeg ved.

Chili er et af de stærkeste krydderier.

UBESTEMT OG BESTEMT ARTIKEL s. 18-19

kanten

kødkiverne

en stor gryde

gryden

olien

fedtstoffet

de finthakkede grønsager

grønsagerne

vinen

blusset

vinen

de hakkede tomater

boullonen

kalvestykkerne

gryden

grønsagsblandingen

kødstykkerne

væsken

grønsagerne

kødstykkerne

gryden

låget

gryden

den sidste halve times tid

sovsen

ossobucoen

kartoflerne

vandet

kartoflerne

gryden

kartoflerne

mosen

cremefraichen

mælken

smørret

mosen

det fintklippede purløg

ÆGGEKAGE OG RØDGRØD s. 20

så, lavede

skrællede, skar

lagde, skyllede

dryppede, tørrede

pillede, hakkede

lagde, stegte

tog, lod, supplerede

stegte

tilsatte, smagte til

rørte, piskede

hældte, stegte

skar, kunne

skar, lagde, pyntede

brugte

gjorde, hældte, kogte

hældte, pressede, masede, kom

tog, lod

kogte

rørte, hældte, passede

rørte, var, måtte

tog, hældte

dryssede

smuttede, skar, dryssede

KENDER eller VED? S. 24

- | | |
|----------------|-----------------|
| 1. kender | 12. kender, ved |
| 2. kender | 13. ved |
| 3. ved, ved | 14. kender |
| 4. kender | 15. kender |
| 5. ved | 16. kender |
| 6. kender | 17. ved |
| 7. ved | 19. kender |
| 8. kender, ved | 20. ved |
| 11. ved | |

MERE eller FLERE? S. 27

Danskerne spiser mange kartofler, flere end sydeuropæerne.

mere og mere ris og pasta.

flere grønsager, mere hvidløg og mere fisk.

flere nødder og mandler, flere oliven og flere bønner.

mere hvidt brød.

mere pizza.

mere tid.

flere penge.

Før var der flere, der havde madpakke med... (flere mennesker)

Der er flere og flere, der (flere mennesker)

mere og mere økologisk mad.

mere vin, mere kildevand.

MINDRE eller FÆRRE?

mindre kaffe og øl.

færre kalorier, mindre fedt.

Juice feder mindre end cola, fordi der er mindre sukker i.

færre vitaminer.

mindre lammekød.

færre vegetarer.

HVAD HUSKER DU? S. 34

- | | |
|--------------------|--|
| 1. tørt | 12. måde |
| 2. stærk/tynd | 13. surt, frisk |
| 3. mørt | 14. pyt, smager |
| 4. rød, medium | 15. skøn/lækker/pragtfuld, svær, sund |
| 5. stegetermometer | 16. kalorier |
| 6. søde, saftige | 17. opskrift |
| 7. fed, mager | 18. kogebog |
| 8. kræsne | 19. skære, smøre |
| 9. feder | 20. bordet, køleskabet, skuffe, skabet |
| 10. mætter | 21. hælde, fryseren |
| 11. stærkt, smage | 22. skål |

Kapitel 2 Oplevelser

LÅSEMED s. 38

kom, gik, skete
gjorde
anede
havde
lå, fandt, gav
lavede

lå, satte
gjorde
sagde
blev
kostede, måtte

VERBER s. 39

Gruppe 1: prøvede, plejede, duede, ringede, anede, lavede, kostede, ventede

Gruppe 2: læste, skete

Uregelmæssige: havde, kunne, ville, var, skulle

OPLEVELSER OG REAKTIONER s. 52

1. lettet
2. smigret/stolt
3. nervøse
4. flove over
5. forskrækkede/bange
6. skuffet
7. overrasket over
8. forargede over
9. begejstret for

Med præposition til sidst:

1. glad for
2. bange for/nervøse for
3. ked af
4. forskrækket over/chokeret over
5. usikker på
6. forargede over
7. skuffede over

APRILSNAR s. 54

Maiken er på Facebook og har været det i flere år. Hun er blevet venner på Facebook med mange af sine venner og kolleger, nogle af sine naboer, sine søskende og andre, hun kender fra forskellige steder som sit gamle arbejde og sine børns vuggestue og børnehave.

Hun kan godt lide at være på Facebook, for dér kan hun holde kontakten med rigtig mange af sine venner og bekendte uden at bruge al sin fritid på det. Normalt har man jo ellers kontakt med dem, man kender, ved at ringe eller maile til dem. Men hun har en meget travl hverdag med fuldtidsjob og familie, så hun får ikke skrevet til sine venner eller sin familie så tit. Men på Facebook kan hun skrive om sin hverdag, og så kan alle hendes Facebook-venner bare gå ind og læse om det, når de har tid og lyst. De har jo også alle sammen travlt og kan ikke bruge så meget tid på at snakke med deres venner. Når hun så skriver et eller andet, som hendes venner synes, er sjovt og har lyst til at kommentere, gør de det. Men de behøver ikke, hvis de ikke lige har tid. Men de fleste sidder jo alligevel ved deres computer flere gange om dagen på deres arbejde eller hjemme.

For eksempel her 1. april fik Maiken/hun lyst til at sende en aprilsnar. Hun skrev, at hun havde besluttet at gå ned i tid og kun arbejde tre formiddage om ugen for at få mere tid til sig selv og sin familie. Så skrev en masse af hendes venner, at de syntes, det var sådan en god idé, at det skulle hun have gjort for lang tid siden, at de ville ønske, de også havde mod til det osv. osv.

Dagen efter skrev hun på sin Facebook-side: ”Ja, så er det blevet 2. april, og jeg vil gå på arbejde.” Så gik det jo op for alle hendes venner, der havde læst og kommenteret hendes

historie om at gå ned i tid, at det var en aprilsnar. De syntes, det var rigtig sjovt, og så kom der flere kommentarer til hendes historie.

I det hele taget er hun glad for Facebook, fordi hun kan have kontakt med mange af sine venner og kolleger uden at bruge så meget tid på det. Og hun kan følge med i deres liv ved at gå ind og læse, hvad de skriver om deres oplevelser og hverdag. Det er meget hyggeligt, og derfor er Facebook blevet én af hendes yndlingsaktiviteter på nettet.

Kapitel 3 Dyr

HVAD SIGER DYRENE? S. 66

Katte siger miav
Køer siger muh
Hunde siger vov
Heste siger pruh
Fugle siger pip
Ænder siger rap
Grise siger øf
Frøer siger kvæk

Hvilket verbum bruger
man?
Hunden gør
Katten miaver
Hanen galer
Hesten vrinsker
Fuglen synger
Ulven hylér
Koen brøler

DYRENES UNGER
En hund får hvalpe
En kat får killinger
En høne får kyllinger
En ko får kalve
En hest får føl
Et svin får grise
En ged får kid
Et får får lam

DA eller NÅR? S. 74

A: når, da

B: da, da

A: når

B: når

A: når, da

A: når, når, når

B: når

POLARDYR superlativ s. 79

1. største, største
2. mest almindelige
3. dybest
4. største
5. mest kendte, stærkeste, farligste
6. mest
7. værste
8. hurtigste
9. mest
10. hårdeste, længste
11. stærkeste
12. hvideste
13. længste, mest truet
14. fleste, færreste
15. ældste
16. vigtigste

VED DU, OM.../VED DU, HV... ? s. 82

(Man kan selvfølgelig altid svare: ”Nej, det ved jeg ikke.”)

Ved du, om en flagermus kan se? Ja, det kan den.

Ved du, om en hugorm er giftig? Ja, det er den.

Ved du, hvor pandaen lever, og ved du, hvad den lever af? Den lever i Kina, og den lever af bambus.

Ved du, om der er giftige edderkopper i Danmark? Det er der ikke.

Ved du, hvor mange killinger en kat normalt føder? F.eks. Tre-fire stykker, tror jeg.

Ved du, hvorfor næsehornet er truet? Nej, det ved jeg ikke./ Ja, det er, fordi...

Ved du, hvad en flodhest spiser? Ja, de spiser græs.

Ved du, om en skildpadde lægger æg eller føder levende unger? Den lægger æg.

Ved du, om ræven er et rovdyr? Ja, det er den.

Ved du, hvor lang tid en isbjørn går i hi om vinteren? Den går i hi i fem-seks måneder.

Ved du, om der lever pingviner i Sydafrika? Ja, det gør der.

Ved du, hvilke dyr en løve spiser? Den spiser typisk antiloper, zebraer, bøfler og gnuer.

Kapitel 4 Livsformer

ADJEKTIVER – FOKUS PÅ FORM s. 94

- | | |
|---------------------------|-----------------------|
| 1. mørkt, køligt | 10. godt |
| 2. nye, ny | 11. koldt, glad, lyst |
| 3. hyggeligt, mørke | 12. lysegrønt |
| 4. gode, spændende | 13. fuldt, udendørs |
| 5. afhængig | 14. alt, hvide |
| 6. ligegyldigt, indendørs | 15. godt |
| 7. alt, sociale | 16. varmt |
| 8. skægt | 17. hvert andet |
| 9. træt, mørke | 18. god, alle |

DET MODERNE ARBEJDSLIV

Verbum/substantiv s. 104

et liv	et fald
en betydning	en oplevelse
en konkurrence	et produkt/en produktion
et krav	en fyring
et pres	en nedskæring
en besparelse	et spild
en hjælp	en frustration
en løsning	et samarbejde
en flugt	en anerkendelse
et skænderi	

EN TRAVL HVERDAG

Et udtryk, der giver mening i sætningen s. 105-106

1. prioritere
2. griber ... fat i
3. komme videre
4. en ende på
5. i tvivl om
6. tage stilling til
7. mange bolde i luften
8. lade være med
9. miste
10. løsning på

LIVET FORAN FJERNSYNSSKÆRMEN

Verberne i den rigtige tid s. 106-107

1. ser, er steget
2. bygger, har
3. lå
4. brugte, sprang
5. har spredt, har fået
6. ser
7. er ... begyndt
8. begyndte
9. er ... kommet
10. begyndte, dukkede op
11. fik

LIVSFORM OG FORBRUG s. 109

1. Tobias
2. Anni
3. Maria
4. William
5. Søren

FÆLLESSKABER ELLER INDIVIDUALISERING? S. 115

De første to afsnit af teksten omskrevet til "man":

Måske tror man, at man bliver lykkeligst, hvis man kan gøre lige, hvad man har lyst til, uden at der er nogen, der blander sig i ens liv og fortæller én, hvordan man skal leve. Men når man er flyttet hjemmefra, forlader sine skolekammerater og måske flytter et nyt sted hen, kan man godt opleve at stå i en situation, hvor man savner fællesskaber.

Familien er ens første fællesskab, og det er i familien, man har de tætteste personlige relationer. Men familien har også forventninger til én, som man ikke kan eller vil opfylde. Fra en vis alder søger man fællesskaber uden for familien, venner man selv vælger, eller andre, som man møder i forskellige sammenhænge som uddannelse, arbejde, sportsklubber, foreninger eller andre steder.

De første to afsnit af teksten omskrevet til "folk":

Måske tror folk, at de bliver lykkeligst, hvis de kan gøre lige, hvad de har lyst til, uden at der er nogen, der blander sig i deres liv og fortæller dem, hvordan de skal leve. Men når folk/de er flyttet hjemmefra, forlader deres skolekammerater og måske flytter et nyt sted hen, kan de godt opleve at stå i en situation, hvor de savner fællesskaber.

Familien er folks første fællesskab, og det er i familien, folk har de tætteste personlige relationer. Men familien har også tit forventninger til folk, som de ikke kan eller vil opfylde. Fra en vis alder søger folk fællesskaber uden for familien, venner de selv vælger, eller andre, som de møder i forskellige sammenhænge som uddannelse, arbejde, sportsklubber, foreninger eller andre steder.

Kapitel 5 Byer

BYENS ÅNDEHULLER s. 126

1. afsnit: at, men
2. afsnit: når, hvad
3. afsnit: hvor, mens, uden
4. afsnit: om, selv om, fordi

KULTURNATTEN tror eller synes? s. 129

- | | |
|-----------------|-----------|
| 1. synes, tror | 10. tror |
| 2. tror | 11. tror |
| 3. tror | 12. synes |
| 4. tror, synes | 13. tror |
| 5. tror | 14. tror |
| 6. tror | 15. tror |
| 7. tror (synes) | 16. tror |
| 8. synes | 17. tror |
| 9. synes | 18. synes |

KVARTERER ordstilling s. 135

Der er som skrevet flere muligheder. De ”tunge” adverbier kan placeres både først og sidst i sætningen, f.eks. i nr. 1-3. De små ”lette” adverbier, centraladverbierne, står lige efter subjekt-verbum/verbum-subjekt i en hovedsætning, og mellem subjekt og verbum i en ledsætning som i nr. 11. Nogle adverbier som samtidig, normalt, som regel og derfor kan stå både først og centralt.

1. Mange kvarterer skifter karakter gennem tiderne.
2. I gamle dage boede de fleste mennesker helt inde i byen.
3. Sidst i 1800-tallet blev der bygget kvarterer med små lejligheder for arbejderne.
4. Samtidig blev der bygget store lejligheder til folk med gode indtægter. / Der blev samtidigt bygget store lejligheder
5. Normalt boede der familier med mange børn i de små toværelses lejligheder. / Der boede normalt familier med
6. I de store lejligheder boede der for det meste rigere familier.
7. De havde som regel færre børn end de fattige.
8. Til gengæld havde de alle sammen tjenestepiger.
9. Somme tider havde de både kokkepige, stuepige og barnepige.
10. I 60'erne og 70'erne blev der bygget ...
11. Det betød, at der efterhånden kun var pensionister, ...
12. Af den grund mistede mange byer... / Mange byer mistede af den grund... / Mange byer mistede deres skatteindtægter og fik store økonomiske problemer af den grund.
13. Derfor blev det tilladt at ... / Det blev derfor tilladt at....
14. Der blev også givet penge til...
15. Nu er det blevet mere populært at bo i byen.
16. Så mange kvarterer har fuldstændig skiftet karakter.
17. I dag er de gamle arbejderkvarterer blevet populære at bo i.
18. De mange unge, kreative beboere har også betydet, at der er kommet....

KONKURRENCE MELLEM BYERNE

Tror eller synes? S. 139

- | | |
|----------|-----------|
| 1. tror | 8. tror |
| 2. tror | 9. synes |
| 3. synes | 10. synes |
| 4. synes | 11. synes |
| 5. synes | 12. synes |
| 6. tror | 13. tror |
| 7. tror | 14. tror |

TO BYER s. 140 komparativer i teksten:

mindre end

billigere

flere

større

dyrere

mere velholdt

(mere) moderne

mere aktivt

mere grønt (man siger også grønnere)

flottere

gik mere op i

mere overskud

mere socialt blandt

DEN SKØNNESTE BY superlativ s. 141

- | | |
|-------------------------------|------------------------------|
| 1. smukkeste | 8. varmeste |
| 2. vestligste | 9. kønneste |
| 3. største | 10. sjoveste, mest farverige |
| 4. fredeligste/mest fredelige | 11. dyreste |
| 5. mest fremmedartede | 12. billigste |
| 6. mest spændende | 13. letteste |
| 7. mest romantiske | 14. hurtigste |

VERBUM/SUBSTANTIV S. 143

en beskæftigelse

en bygning/et byggeri

en inspiration

en begrænsning

en respekt

en betydning

en forbedring

en funktion

en blanding

en transport

en ombygning

en bolig